KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2023/1572

(2023. gada 25. jūlijs),

ar ko attiecībā uz tādu *Solanum tuberosum* L. bumbuļu ievešanu Savienības teritorijā, kas nav paredzēti stādīšanai un kuru izcelsme ir noteiktos Libānas reģionos, nosaka atkāpi no Īstenošanas regulas (ES) 2019/2072

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK ([1]), un jo īpaši tās 40. panta 2. punktu un 41. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) ([2]), un jo īpaši tās 52. pantu;

tā kā:

(1) Ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/1614 ([3]) attiecībā uz *Solanum tuberosum* L. bumbuļiem, kuri nav paredzēti stādīšanai un kuru izcelsme ir Libānas Akaras un Bekaa reģionā, ("specificētie augi") dalībvalstīm tika atļauts noteikt atkāpes no noteiktiem Padomes Direktīvas 2000/29/EK ([4]) noteiktām normām.

(2) 2023. gada 12. janvārī Libāna iesniedza lūgumu pagarināt ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/1614 piešķirto atkāpes termiņu, kurš patlaban ir 2023. gada 31. marts.

(3) Regula (ES) 2016/2031 aizstāja Direktīvu 2000/29/EK, savukārt Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/2072 ([5]) aizstāja minētās direktīvas I līdz V pielikumu.

([1]) OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.

([2]) OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.

([3]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2019/1614 (2019. gada 26. septembris), ar ko attiecībā uz kartupeļiem, kuri nav paredzēti stādīšanai un kuru izcelsme ir Akaras un Bekaa reģionos Libānā, dalībvalstīm atļauj noteikt atkāpes no dažiem Padomes Direktīvas 2000/29/EK noteikumiem (OV L 250, 30.9.2019., 85. lpp.).

([4]) Padomes Direktīva 2000/29/EK (2000. gada 8. maijs) par aizsardzības pasākumiem pret tādu organismu ievešanu, kas kaitīgi augiem vai augu produktiem, un pret to izplatību Kopienā (OV L 169, 10.7.2000., 1. lpp.).

([5]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/2072 (2019. gada 28. novembris), ar ko paredz vienotus nosacījumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031 par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem īstenošanai, atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 690/2008 un groza Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/2019 (OV L 319, 10.12.2019., 1. lpp.).

(4) Īstenošanas regula (ES) 2019/2072 Savienības teritorijas aizsardzībai no fitosanitāriem riskiem nosaka prasības noteiktu augu, augu produktu vai citu objektu ievešanai Savienības teritorijā. Minētās regulas VI pielikuma 17. punkta a) un b) apakšpunkts aizliedz Savienības teritorijā ievest *Solanum tuberosum* L. bumbuļus, ja vien to izcelsme nav noteiktās trešās valstīs vai reģionos, par kuriem zināms, ka tie ir brīvi no *Clavibacter sepedonicus* ("specificētais kaitīgais organisms"), vai kuri piemēro noteikumus, kas atzīti par līdzvērtīgiem Savienības noteikumiem par minētā kaitīgā organisma apkarošanu.

(5) Libāna iesniedza informāciju, pēc kuras Akaras un Bekaa reģioni 2020., 2021. un 2022. gada augšanas sezonā bija brīvi no specificētā kaitīgā organisma. Šī informācija liecina, ka specificētie augi ir audzēti piemērotos fitosanitārajos apstākļos, kas nodrošina Savienības teritorijas aizsardzību no specificētā kaitīgā organisma. Turklāt Īstenošanas lēmuma (ES) 2019/1614 piemērošanas laikā nedz specificētais kaitīgais organisms, nedz citi Savienības karantīnas organismi uz specificētajiem augiem nav atrasti nedz to ievešanas laikā, nedz pēc to ievešanas Savienības teritorijā. Tāpēc atkāpe būtu jāpiešķir, ja vien tiek piemērotas noteiktas prasības, kas nodrošinātu, ka uz specificētajiem augiem, kad tos ieved Savienības teritorijā, neatrodas Savienības karantīnas organismi.

(6) Lai nodrošinātu efektīvus kontroles pasākumus un samazinātu fitosanitāro risku, specificētos augus Savienības teritorijā būtu jāatļauj ievest tikai caur izraudzītiem robežkontroles punktiem.

(7) Lai nodrošinātu fitosanitārā riska kontroli, būtu jānosaka pārbaudes prasības. Ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2022/1194 ([6]) izveidotā testa shēma atbilst visjaunākajiem starptautiskajiem standartiem, tāpēc, lai nodrošinātu Savienības teritorijas fitosanitāro aizsardzību saskaņā ar pastāvošo minēto shēmu, specificēto augu paraugošana un testēšana būtu jāizdara robežkontroles punktos.

(8) Savienības teritorijā specificētie augi būtu jāieved tikai tad, ja tie ir pienācīgi marķēti, konkrētāk, marķējumā ir norādīts Libānas izcelsme un ka specificētie augi nav paredzēti stādīšanai. Tas ir nepieciešams, lai atturētu no specificēto augu stādīšanas un nodrošinātu to identificējamību un izsekojamību.

(9) Covid-19 pandēmijas ierobežojumu un starptautisku vardarbīgu konfliktu dēļ Libānas rīcībā nebija visu resursu, kas vajadzīgi, lai pilnīgi novērtētu Akaras un Bekaa reģionu statusu attiecībā uz kaitīgajiem organismiem, tāpēc tai vajadzīgs vairāk laika, kurā pabeigt minēto novērtējumu. Tāpēc un tā kā šī regula attiecas uz konkrētu fitosanitāro risku, kas vēl nav pilnībā novērtēts, tajā paredzētajām prasībām saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2019/2072 7. pantu jābūt pagaidu prasībām.

(10) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "specificētais augs" ir *Solanum tuberosum* L. bumbuļi, kas nav paredzēti stādīšanai un kuru izcelsme ir Libānas Akaras vai Bekaa reģions;

([6]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2022/1194 (2022. gada 11. jūlijs), ar ko nosaka pasākumus *Clavibacter sepedonicus* (Spieckermann & Kotthoff 1914) Nouioui *et al.* 2018 izskaušanai un izplatības novēršanai (OV L 185, 12.7.2022., 47. lpp.).

2) "specificētais kaitīgais organisms" ir *Clavibacter sepedonicus* (Spieckermann & Kotthoff 1914) Nouioui *et al.* 2018;

3) "no kaitīgā organisma brīvas teritorijas" ir tādi Akaras vai Bekaa apgabali Libānā, kurus Libānas augu aizsardzība organizācija par brīviem no specificētā kaitīgā organisma oficiāli atzinusi saskaņā ar Starptautisko Fitosanitāro pasākumu standartu Nr. 4 par prasībām attiecībā uz tādu apgabalu izveidošanu, kas ir brīvi no kaitīgā organisma ([7]), un par kuriem Libāna katru gadu ir paziņojusi Komisijai.

2. pants

Atkāpe no aizlieguma specificētos augus ievest Savienības teritorijā

Atkāpjoties no Īstenošanas regulas (ES) 2019/2072 VI pielikuma 17. punkta a) un b) apakšpunkta, specificētos augus Savienības teritorijā atļauj ievest atbilstoši prasībām, kas noteiktas šīs regulas 3. līdz 7. pantā un tās pielikumā.

3. pants

Fitosanitārais sertifikāts

Specificētajiem augiem līdzi dod fitosanitāro sertifikātu, kura sadaļa "Papildu deklarācija" satur:

a) norādi "Saskaņā ar Eiropas Savienības prasībām, kas noteiktas Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2023/1572";

b) katrai konkrētajai eksportētajai partijai atbilstošu(-us) partijas numurs(-us);

c) no kaitīgajiem organismiem brīvās izcelsmes vietas nosaukumu; un

d) pielikuma 3. punktā minētā(-o) reģistrētā(-o) ražotāja(-u) nosaukumu un reģistrācijas numuru.

4. pants

Prasības pret specificēto augu ievešanu Savienības teritorijā

Specificētie augi atbilst šādām prasībām:

a) tie ir sagatavoti ievešanai Savienības teritorijā partiju veidā, turklāt katra partija sastāv no specificētajiem augiem, kurus saražojis viens ražotājs un kuri novākti vienā no kaitīgajiem organismiem brīvā teritorijā;

b) katrā specificēto augu partijā augsnes un augu augšanas substrāta ir ne vairāk kā 1 % no neto svara; un

c) tos pārvieto maisos, pakās vai citos konteineros, no kuriem katrs ir marķēts saskaņā ar 6. pantu.

5. pants

Dalībvalstu izdarītas pārbaudes, paraugošana un testēšana

1. Robežkontroles un citos kontroles punktos izdara specificēto augu identitātes un fiziskās pārbaudes, kas minētas šā panta 2. līdz 4. punktā.

([7]) *Glossary of Phytosanitary Terms*: *Reference Standard ISPM No 4 – Requirements for the establishment of pest free areas*, Starptautiskās Augu aizsardzības konvencijas sekretariāts, Roma, 2017.

2. Vizuālu apskati, paraugošanu un testēšanu, kuru mērķis ir konstatēt un identificēt specificēto kaitīgo organismu, saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2022/1194 I pielikumu izdara simptomātiskiem un asimptomātiskiem specificēto augu bumbuļiem.

Katrā specificēto augu paraugā ir vismaz 200 bumbuļu.

Ja partija pārsniedz 25 tonnas, paraugu ņem no katrām 25 tonnām un no partijas atlikušās daļas.

3. Kamēr tiek izdarīta 2. punktā minētā vizuālā apskate, paraugošana un testēšana un kamēr šo testu rezultāti nav zināmi, visas attiecīgā sūtījuma partijas un visus pārējos sūtījumus, kuros ir partija, kā izcelsme ir no kaitīgā organisma brīvajā apgabalā, un kurus kontrolē dalībvalsts kompetentā iestāde, patur oficiālā uzraudzībā, nepārvieto un neizmanto.

4. Ja 2. punktā minētie testi apstiprina specificētā kaitīgā organisma klātbūtni, visus atlikušos specificētā auga paraugus un visu materiālu, kas radies testēšanas gaitā, patur un pienācīgi saglabā un attiecīgo partiju Savienības teritorijā neieved. Visas pārējās 3. punktā minētās partijas tiek paraugotas un testētas saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2022/1194 I pielikumu.

6. pants

Marķēšana ievešanai Savienības teritorijā

1. Specificētos augus Savienības teritorijā ieved tikai ar marķējumu, kas rakstīts kādā no oficiālajām Savienības valodām. Marķējumā ir šādi elementi:

a) norāde: “Izcelsme: Libāna”;

b) no kaitīgā organisma brīvā apgabala nosaukums;

c) ražotāja identifikācijas numurs;

d) partijas numurs;

e) norāde: “Nav paredzēts stādīšanai”.

2. Panta 1. punktā minēto marķējumu izdevusi Libānas augu aizsardzības organizācija vai profesionāls operators, kas atrodas minētās organizācijas oficiālā uzraudzībā.

7. pants

Atkritumu likvidēšana

Atkritumus, kas radušies specificēto augu iepakošanas vai apstrādes rezultātā Savienības teritorijā, profesionāls operators likvidē tā, ka specificētais kaitīgais organisms Savienības teritorijā nevar iedibināties un izplatīties.

8. pants

Stāšanās spēkā un piemērošanas periods

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

To piemēro līdz 2026. gada 31. augustam.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2023. gada 25. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

2. pantā minētās prasības, kas Libānā izpildāmas specificēto augu sakarā

1. **Ražošanas teritorijas**

Specificētie augi ir ražoti no kaitīgajiem organismiem brīvās teritorijās, kas atbilst 2. punkta prasībām.

2. **No kaitīgā organisma brīvu teritoriju apsekojumi**

Trīs gadus pirms ražošanas un ražošanas laikā Libānas augu aizsardzības organizācija no kaitīgā organisma brīvās teritorijās ir sistemātiski veikusi reprezentatīvus ikgadējus apsekojumus, lai detektētu specificēto kaitīgo organismu.

Apsekojumi izdarīti specificēto augu ražošanas platībās, kas atrodas no kaitīgā organisma brīvās teritorijās, un šajos apsekojumos ir apsekoti minētajās teritorijās novāktie specificētie augi.

Apsekojumos ietilpst:

a) vizuālas ražošanas platību apskates augšanas sezonā;

b) vizuāla novākto specificēto augu pārbaude, kurā tika meklēti specificētā kaitīgā organisma simptomi uz grieztiem bumbuļiem;

c) laboratoriski simptomātisku un asimptomātisku specificēto augu testi saskaņā ar Regulas (ES) 2022/1194 I pielikumu.

Apsekojumu rezultātā nav atrasts nedz norādītais organisms, nedz citi pierādījumi, kas varētu norādīt uz to, ka šis apgabals nav brīvs no šā kaitīgā organisma.

Libānas augu aizsardzības organizācija šos par iepriekšējo kalendāro gadu veikto apsekojumu rezultātus katru gadu 31. martā iesniedz Komisijai.

3. **Ražotāji**

Specificētos augus ir audzējuši Libānas augu aizsardzības organizācijā reģistrēti ražotāji.

4. **Ražošana no stādīšanai sertificētiem specificētajiem augiem**

Specificētie augi ir audzēti no stādīšanai sertificētiem augiem, kas sertificēti Savienībā un no Savienības importēti no Libānā vai ko Libānas augu aizsardzības organizācija ir sertificējusi par brīviem no Savienības karantīnas organismiem.

5. **Ražošanas platības**

Specificētie augi ir audzēti ražošanas platībās, kurās iepriekšējos trīs gadus ir audzēti vienīgi 4. punktā minētie specificētie augi.

6. **Rīkošanās**

Ar specificētajiem augiem rīkojas, izmantojot iekārtas, kas tiek lietotas tikai tādiem specificētajiem augiem, kuri atbilst 1. līdz 5. punkta nosacījumiem, vai kas, ja tās tikušas izmantotas citiem nolūkiem, pirms rīkošanās ar specificētajiem augiem ir pienācīgi iztīrītas un dezinficētas.

7. **Glabāšana**

Specificētos augus glabā glabāšanas telpās, kuras tiek lietotas tikai tādiem specificētajiem augiem, kas atbilst 1. līdz 6. punkta nosacījumiem, vai kurās, ja tās tikušas izmantotas citiem nolūkiem, pirms specificēto augu glabāšanas ir veikti pienācīgi higiēnas pasākumi.

8. **Testi pirms iepakošanas un eksportēšanas**

Specificēto augu bumbuļus, arī asimptomātiskus, cik vien iespējams tuvu eksportēšanai un tieši pirms iepakošanas testē nolūkā detektēt un identificēt specificēto kaitīgo organismu saskaņā ar Regulas (ES) 2022/1194 I pielikumu, un testēšanā ir konstatēts, ka minētie bumbuļi ir brīvi no kaitīgā organisma.

9. **Iepakojums**

Specificēto augu iepakošanai izmantotais materiāls ir vai nu jauns, vai tīrīts un dezinficēts.